

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krome. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za **inzerate** se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inzerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Zahvala.

Vsem častitim volilcem, ki so pri volitvi dne 17. t. m. združili svoje glasove na me ter me izvolili državnim poslancem — izrekam svojo najprišrenejšo zahvalo.

S to izvolitvijo ste pritrdili mojemu programu — in moja dolžnost je storiti vse, kar leži v mojih močeh — v uresničenje tega programa.

Slovesno zatrjujem, da jaz v me stavljenega zaupanja ne bom nikdar varal — in da Vam bom mi sedaj podeljeni mandat čistega, kakor ga sprejemem — svoječasnó zopet izročil.

Živeli Slovenci!

Na Dunaju, dne 19. julija 1906.

Dr. Franc Voušek,
državni poslanec.

Madjarska „svoboda“ na severnem Ogrskem.

V času, ko so se ogrske narodnosti začele junaško boriti za svoje človeške in narodne pravice, ne bode odveč, če podamo svojim čitateljem članek, ki ga je pod zgornjim naslovom spisal Slovak dr. A. Štefanek v bivšem dunajskem listu „der Weg“; v članku popisuje natančno razmere Slovakov:

„Od Požuna počenši se razteza do Ungvara v več ali manj ravni črti ogrska domovina Slovakov, zemlja sužnosti — v Avstriji. žal, premalo poznane — in tihega, neopaženega mučeništva. V velikih ustavnih bojih od Leopolda I. do Leopolda II. je igrala Slovaška veliko vlogo. Rakoczyjevi

boji so se bili na Severnem Ogrskem. Tukaj je imelo vsemogočno plemstvo nakopičene največ zemlje, največ zakladov; kajti dasi se ta zemlja na plodovitosti ne more meriti z Banatom, vendar je bogata rudnin in ima še danes ogromno množino lesa i. t. d. Poleg tega so obvarovale gore, podnebje in hrabra mesta to zemljo pred vladó Turkov. Zaman so skušali turški paše raztegniti svojo moč tudi na Slovaško. Podjarmiti je niso mogli! Popolnoma upravičeno torej lahko rečemo: Slovaška dežela je obvarovala Ogrsko popolnega uničenja. Ko bi se Leopold I. ne bil vsaj deloma mogel opirati na to ozemlje, ki mu je ostalo zvesto, ne bi se mu bilo nikdar posrečilo premagati Turke in prevladati Ogrsko.

Ker pa je plemstvo prebogato na zemljiščih, in ker se je za vladó Jožefa II. in Leopolda II. popolnoma raznarodilo na korist madjarskemu plemenu, niso se mogli Slovaki svobodno razvijati. Na Ogrskem, in posebej na Severnem Ogrskem vlada od nekdanj plemstvo in njegovi pomočniki. Vsled te prevlade je tekom 38 let, odkar je Ogrska na novo neodvisna, kmetsko prebivalstvo popolnoma obubožalo in prišlo vsled tega tudi v političnem oziru popolnoma pod madjarski jarem.

Vrhu tega se dela na Severnem Ogrskem s pomočjo skozinskoz koruptne uprave, s pomočjo alkoholiziranega (pijači vdanega), na zelo nizki stopnji omike stoječega učiteljstva in madjarski misleče, moralno manj vredne duhovščine, in tako se širi ponemnevanje, zaslužnjevanje in obubožanje v širokih ljudskih masah. Najvišji ideal vsakega

Madjara je ustanovitev narodne enotne madjarske države z enim jezikom. Tega ideala so se tudi polastili vsi po moči, bogastvu in vladi hlepečji sloji in ga seveda zlorabljajo v sebične namene. Voditelje briga malo, da zapušča prebivalstvo vsled tega šovinistiškega gibanja deželo. V saroškem, zemlinskem, marmaroškem in unškem komitatu so vasi, ki so na pol neobljudene. V trencinskem komitatnu vlada leto za letom lakota. V preteklem letu se je izselilo iz Slovaškega (vseh ogrskih Slovakov je dva in pol milijona) v Ameriko nad 30.000 za delo sposobnih ljudi. Poleg tega raste število izseljencev od leta do leta tako, da celo pametnim Madjarom vstajajo lasje na glavi.

Od l. 1883 do 1904 se je izselilo iz Avstro-Ogrske 1.754.424 ljudi, in polovica teh je bilo Slovanov (kakor je preračunal češki dnevnik „Čech“.) V zadnjih 27 letih je zapustilo Ogrsko samo 879.931 oseb, za 5621 več kakor Avstrijo. Samo leta 1884 je zapustilo Ogrsko 15.658 oseb; leta 1903 je pa znašalo število že 119.921.

To bi pa naposled še ne bilo najhujše, kajti velika populacijska moč Slovakov je doslej še vedno nadomestila ta primanjkljaj. V gotovem oziru je izseljevanje za Slovake celo koristno — kolikor se more sploh govoriti o koristi —; kajti tisti, ki so se izselili v Ameriko ali na Dunaj (kjer živi 50.000 ogrskih Slovakov), se vračajo v domovino kot samosvestni, dostikrat celo kot narodno zavedni, premožni ljudje. Mnogo hujše pa je, da se šolstvo od leta do leta slabša. V

šolah se namreč zanemarjajo drugi učni predmeti, samo da bi se mladina bolj uspešno pomadjarila. V starih konfesionalnih šolah se je naučil otrok do dvanajstega leta vsaj brati, pisati in toliko računanja, kolikor potrebuje kmet in rokodelc za življenje. Danes pa učitelj pri najboljši volji ne more doseči pri otrocih niti toliko znanja, ker se mora v večini časa pečati s ponkom madjarskega jezika. Pa brez uspeha! Kajti znanje madjarsčine ostane vedno nepopolno, ker otroci zunaj šole ne slišijo nobene madjarske besede. Če se torej borijo Slovaki proti madjarskim šolam, delajo to v prvi vrsti zato, da bi se ubranili ponemnevanja.

To sta dve najkočljivejši točki madjarske „svobode“ na Slovaškem, in vendar se je v tej „nobilitor pars Hungariae“ (najplemenitejšem delu Ogrske) — rodil Madjarom največji pesnik Petöfi (Petrovič), in največji politik in „boritelj za svobodo“ Kossuth.

Toda je-li slovaško plemo res tako slabo, da se ne more otresti jarna ljudstva, ki ni niti indoevropskega pokoljenja. Za odgovor navajam sledeče: Revno, v verskem oziru na dva dela razdeljeno ljudstvo, se tako dolgo ne bo moglo dvigniti, dokler si ne vstvari močne, gospodarski neodvisne in moralno visoko stoječe inteligence. V nekaterih komitatih, kjer živi le nekaj zavednih in delavnih inteligentnih voditeljev in organizatorjev, ni niti misliti na sistematično gibanje.

Madjari tiranizujejo slovaško inteligenco, da bi zabranili njeno pončevalno delovanje. Danes se postopa proti

LISTEK.

Povest starih pisem.

Spisal Šandor Gijalski. — Poslovenil — or — (Dalje.)

Ali da bi se bil sprijaznil z mislijo na pinstolovstvo? Ne — ne, čutil sem in vedel sem, da bi vsaki dih zbuje-nega poželenja ranil tvojo angelsko podobo. Pa sem odšel v vojsko, kjer me je mogla pričakovati smrtna krogla — in vendar se nisem s teboj spoznal prej, da sem vedel, da i v najljutejšem klanju i v najgostejšem ognju ne izgine tvoja podoba izpred mojih očí in ne preneha moja ljubezen. In da po vsem tem še moreš verovati, da nisi zame svetinja, koje se ne smem dotakniti, niti se na njej z dihom pregrešiti? In vse to sem ti povedal prve dni, ko sem te spoznal. In kakor tedaj, tako mislim in čutim tudi sedaj. Oh, bodi zopet moje dobro in veselo dete — in spet mi božaj dušo s svojim dragim srebrnozvonkim smehljajem.”

Na lističu z izsušeno rožo, pri-lepljeno na vrhu papirja, piše mu ona:

— „Pod znakom rože pišem ti tele vrstice! Torej — pst! — in nikomur ne pravi in ne kaži. Odšla sem danes popoldne na vrt — in tam sem našla v veliko svoje čudo — še tole rožico. A Božič je skoro pred vratmi! Ni li to kot nekak znak? Še v tem letnem času cveto za naju rože! In naj bi še torej ne bilo res, da sami bogovi hočejo, da se ljubiva in podpirajo najino ljubav!

V istini vtrgala sem jo s pravim ognjem in veliko radostjo. Ona naj bode oznanjevalka vročega mojega srca, ki samo za te bije in s temi ndari takoj šteje trenutke, ki naju še ločijo. Ni mogoče in ne sme biti, da bi se dalje še ne videla. Tale listič pošiljam ti s popolno zanesljivim človega odgovora, ko da me jutri ob petih popoldne počakaš pri hrastu na potu k našemu vinogradu. Jaz se bom lahko umaknila z doma, ker je oče odpotoval v Varaždin, a mati pojde k tetki Justini, kamor mene nikdar ne jemlje seboj. A mislim — mesec izide mnogo pozneje. Oj, kako se veselim, da te morem zopet videti, zopet objeti svo-

jega junaka — svojega milega, dragega, edino ljubljenega Ivana! Tvoja na veke — tvoja Lujiza.”

Takoj sledi zopet njen list. Piše mu: „Že je ura polnoč naznanila. Premagala sem vso grozo in ves strah, ki ga prinašajo zvoki ure, kedar dvanajst bije — in pohitela sem k mizici, da ti pišem in da se ti javim. Sedaj je v celej hiši globok mir, nič se ne giblje, nič se ne javlja; Mortej drži vse v svojem naročju, in zato se morem tem svobodneje in brezskrbnejše udajati svojem veselju, ki ga imam, kadar sem takole vsaj v duhu s teboj. Ah, v duhu samo! Kedaj bodeva zopet v istini skupaj, kakor zadnjikrat? Srečno sem on dan došla domov, nihče me ni opazil. In tedaj sem se lahko udala povsem svojim mislim, ki so se seveda pri tebi mudile, a pred dušo mojo plavala je zopet vsa sreča in razkošje, ki so ga nudili časi, koje sva preživela skupaj. Čisto sem jih na novo živela. Zopet sem gledala svetel večer in one sence in šume, znova sem slušala tebe in si vsako besedo klicala v spomin, in zopet me je objemala vsa poezija, koje sva i ti i jaz čutila doli ob po-

toku. Oh, da se ne bi nikdar bila nehala ona sreča! Ne, — ne boj se, — ne pridem ti z maminimi in tetkinimi besedami. One te ne poznajo. Ne znajo, kak junak si, vrl in dober! Pa — nekaj je mati pripovedovala, čula je, pravi, da je zopet vojska pred durmi. — Vsled tega se tresem. Ne huduj se. In priznam ti, da sem cel večer plakala — ker je tudi oče dobil slična poročila.

Ivan, moj mili, edini Ivan, kaj bo iz tega, kaj iz najine ljubavi? — Ne ljuti se, ali vendar je to strašen oblak nad svetlim dnem najine ljubavi, ta večni memento, da odideš in da te ne bom tako skoro imela. Bože — dalje še misliti ne smem.

Glej, tako morajo v meni vstajati misli, ki mi pravijo, kako bi najlepše in najbolje bilo, da pušiš vojaško službo. Ah — vidim te, kako se ljutiš in kako se ti mrači čelo, ali — kaj si morem — ko te pa tako ljubim, pa moram trpeti peklenske muke, dokler te ne bo pri meni. Vsekakor glej, da prej ko prej zopet prideš k našemu hrastu, da me umiriš in da iz tvojih ust slišim, kaj me čaka.”

nji še hujše, kakor za časa „svobodnjaka“ Banffyja. Da bi se ljudstvo čim najprej raznarodilo, žrtvujejo se najvitalnejši interesi Nemadjarov, pa tudi Madjarov samih.

Pri podpiranju industrije odločajo večinoma nacionalni momenti. Država podeljuje nagrade, prostost davka za 15 let ali še dalje, samo če škoduje podjetje sovražnim Slovanom ali če postane nova trdnjava madjarizacije.

Tovarnam pa, pri katerih ni upati na kaj takega, ali pa celo takim, ki že od začetka nimajo madjarskega značaja, se delajo težave. Da se zane-marjajo kmetijski interesi, je znano dejstvo. Skozi trideset let moledujejo n. pr. Slovaki požunskega in nitranskega komiteta za regulacijo Morave. Pa zaman! Koliko milijonov škode je ta reka že naredila, briga gospode v Budimpešti nbugo malo.

Tam pa, kjer je kaj narodne inteligence, divja že danes neizprosen boj. Dobro časopisje deluje med ljudstvom in odpor proti madjarskemu jarmu postaja vedno večji. Madjari se tudi ne vdajajo nikakim iluzijam. Njihov odpor proti splošni in enaki volilni pravici ima svoj vzrok v prepričanju, da bi se Madjarom taka volilna pravica ne mogla nvesti brez škode. Vse, kar so po milosti dvora in vsled ugodnih razmer v kratkem času pridobili, bodo morali vrniti, kajti napredek se ne da zaježiti. Morda se pa da katastrofa zadržati? Zato vse divjanje, zato justični umori na slovaškem razumništvu. Zato sta morala sedeti bivša poslanc Valášek in Veselovsky leto dni v ječi; zato so se dopuščale pri volitvah najstrašnejše reči, da bi se zadušilo vsako gibanje slovaške narodnosti v kali. Iz tega vzroka ni na celem Slovaškem časnikarja, ki bi ne bil par mesecev sedel v ječi in plačal par sto ali tisoč kron globe; zato se niso ustrašili Madjari l. 1903 v veliki pravdi v Nitri proti dr. Markoviču in evangelijskemu starosti Culiku niti falzifikacije zapisnika; zato se ni dovolila pred par leti v Turčanskem Sv. Martinu ustanovitev tovarne, oziroma se je prisililo slovaško delniško družbo uradno, da likvidira; zato se ne ustavijo Madjari še danes pred nobeno protizakonitostjo! Niti Kristoffy ni hotel dovoliti Slovaškom ljudskega shoda v prilog splošni in enaki volilni pravici, da ne bi razdražil proti sebi plemstva severno-ogrskih komitatov.

To so nekatere epizode iz groznega mučeništva Slovaškov. Naj bo za danes dovolj. Ako Bog da, prišli bodo tudi za zaničevano, pa zelo nadarjeno slovaško ljudstvo boljši dnevi!

Za tem pride pismo, namenjeno prijatelju njegovemu, koji je morda pozneje i vsa pisma zbral. Piše mu: „Ti se name ljutiš, da v tako resnem trenutku nisem pri regimentu, nasprotno — prosim zopet za dopust. Ne moreš nikakor spraviti tega v dostojno zvezo z vojaško častjo. Prestrog si, prijatelj! Da si na mojem mestu, uverjen sem, i ti ne bi mogel drugače postopati. Ni ga pod solncem, ki bi v mojih razmerah ne bil ravnotak. — Ah, — dobri moj in mili prijatelj, da ti znaš, kako srečen sem tukaj. Zato bom baš jaz več močatosti in junaštva potreboval, ko kdorkoli drugi v celem regimentu, da v celej vojski, kadar tromba zatrobi in pozove v boj. Kaj vendar tako nerad ostavljam — —! Ne psuj me torej, ker jaz itak ne odpašem sablje in ne morem niti pomisliti, da se ne bi i nadalje boril za slavo in moč zastav svojega cesarja in kralja. Ali zdi se mi in nadejam se, da še ni vse tako, kakor mi ti pišeš.

Poštne in občinske zadeve.

Pomanjkljivo znanje slovenskega jezika poštних uradnikov v železniških vlakih.

Poštne oblasti nastavljajo po ambulancah železniških vlakov za poštno službo na progi Dunaj-Trst uradnike, če le znajo par besed slovensko. Toda to ne zatostuje. Mi smo upravičeni zahtevati, da bodo tudi poštni uradniki v poštних vlakih popolnoma vešči našega jezika. To zahteva ne samo naša korist in čast, temveč tudi čast poštne uprave, ki mora skrbeti zato, da narod ne izgubi zaupanja v njeno poštenje in nepristranost.

Ali moremo imeti zaupanje v poštne uradnike in v poštno upravo, če se naša pisma s slovenskimi naslovi vozijo, recimo namesto v Savinsko dolino v Trst ali kam drugam odkoder priromajo zaznamenovana z vsakovrstnimi poštными pečati po preteku več dni v kraj svojega pravega naslova? Gotovo ne! Ker se to zelo pogosto dogaja sklepamo utemeljeno, da se to vrši deloma iz mržnje do slovenskega jezika deloma pa tudi zaradi pomanjkljivega znanja slovenščine.

Kos krivde zadene nas Slovence same že zaradi tega, ker imamo slabo razvado, da radi pišemo na pisma nemške naslove, ali zapisujemo na nje vsaj ime zadnje pošte po nepotrebem v nemščini. S tem svojim nezavednim ravnanjem smo pošte sami razvadili, da se za slovenski jezik mnogo ne zmenijo, ter pomagamo, da se bode nemščina sčasoma pri nas utihotapila kot uradni državni jezik. Da bode takrat slovenščini za vselej odzvonilo, bode posledica naše zaspanosti in brezprimerno velike nevednosti. Širimo torej načelo: „Na vsa pisma in vse pošiljatve vedno le samo slovenske naslove!“ Slovenski jezik si mora tudi v vseh poštah pridobiti svojo popolno zakonito veljavo in ravnopravnost.

Občina Kokarje se je bila pred kratkim pritožila na poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradec zaradi neke na njo iz Slovenske Bistrice naslovljene dopisnice, ki je romala v Trst od tam v Kozje in šele potem v Kokarje, čeprav je bilo na nji razločno zapisano: „Pošta Rečica v Savinski dolini.“

Poštno in brzojavno ravnateljstvo ni moglo sicer krivca zaslediti, a je v svojem odgovoru na občino Kokarje priznalo, da je ta obžalovanja vredni slučaj zakrivilo pomanjkljivo znanje slovenskega jezika poštних uradnikov v železniški ambulanci.

Do vojske še ne more tako brzo piti. Zato te prisrčno in goreče prosim, da govoriš s polkovnikom in dosežeš, da mi bo dopust podaljšan na dalje časa — najdalje, kar je mogoče! V slučaju, da je vojska — naravno — pridem takoj. Hočeš torej? Ah, kaj vprašam, — poznam predobro tvojo dušo. — Zlasti pa še, če ti povem, zakaj mi je toliko do tega dopusta! Vse ti zaupam. Vem, da že uganjaš. No, nikar ne misli, da je to nekaj takega, kakor kaka garnizonska ljubezen. Oh, prijatelj, — ti me poznaš in moreš dobro vedeti, da nisem podoben in sposoben za kaj takega. In baš zato lahko veš, da ljubim silno in resno.

Niti eden trenutek nisem dvomil, da se tu gre za celo moje življenje. Ali slušaj me! Spominjaš se, kako sem ti pisal pred dvema leti, ko sem bil doma, da sem videl v svojem sosedstvu prekrasno mlado dete? Gotovo nisi pozabil, ker je že tedaj vsaka moja beseda izdajala mojo ljubav. Pozneje

Občina Kokarje in ž njo vse občine gornjegrajskega okraja bodo seveda v smislu sklepa letošnjega županskega shoda vložile skupno pritožbo na trgovsko in železniško ministrstvo ter zahtevale na podlagi te izjave poštne ravnateljstva, naj se v ambulancah vseh vlakov na progah Dunaj-Trst, Spielfeld-Ljutomer, Pragersko-Čakovec, Maribor-Franzensfeste, Poličane-Konjice, Grobelno-Rogatec, Celje-Zeltweg, Zidani most-Zagreb, nastavljajo le taki poštni uradniki, ki bodo popolnoma vešči slovenskega oziroma za progo Zidani most Zagreb in Pragersko Budimpešta hrvatskega jezika.

Kos krivde, da se z našim jezikom na poštah prav sramotno ravna, zadene tudi naše občine, ki niso doslej pritožbam po časopisih in med občani pripisovale nobenega pomena. Mnogo pritožb od občin bode trgovskemu oziroma železniškemu ministrstvu dokazalo, da je na naših poštah v jezikovnem oziru mnogo gnilih razmer, katere je treba na vsak način odpraviti.

Vsakdo, komur so pisma s slovenskimi naslovi odpravili po svetu, odkoder so se vrnila pozno na svoj naslov, naj postopa v občinah s slovenskimi zastopi, na sledeči način.

1. Spiši na poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradec pritožbo proti neprimernemu ravnanju pošt ter priloži kovert dotičnega pisma.

2. Pritožbo vložijo pri svoji občini, katera se ji naj pridruži s svojim protestom in z zahtevo, naj se na prej naštetih progah nastavljajo uradniki vešči slovenskega jezika.

3. Kadar dospe od poštne ravnateljstva odgovor in če nam ta odgovor ni dal popolnega zadoščenja za prizadano preziranje, naj se vložijo nova pritožba na trgovsko ministrstvo.

4. Pritožbo in njen izid objavi po časopisih, da se narod pouči o pravicah in njegovem pravnem razmerju v državi.

Kdor biva v občini z nemškutar-skim ali nemškim zastopom, naj vložijo pritožbo sam naravnost na poštno ravnateljstvo, oziroma pozneje trgovsko ministrstvo.

V Avstriji se deli pravica le onim, ki se znajo za njo potegovati. Kdor molči, mu odmerjajo krivico na vatle!

Svetovno-politični pregled.

— **Parlamentarni položaj** je skrajno kritičen. Vladi se ne more posrečiti kompromis med Čehi in Nemci glede Češke in Moravske. Odsek za volilno reformo je imel včeraj le do poln 2. popoldne sejo, ki

se nisva nikdar o tem razgovarjala, ker je nastala vojska, ti si moral v Italijo, a jaz na Nemško, a morda tudi radi tega, ker ti nisem imel ničesar pripovedovati, ker — odšel sem odtod, da nisem niti spoznal ljubljene bitja, a spoznal ga nisem, ker — čudno, ali je istina — jaz niti nisem želel in poskušal, da ga spoznam.

Vedno si se šalil z menoj, da sem platonik in nikdar nisi hotel razumeti te strani moje duše, morda nisi hotel niti prav verjeti, ali jaz sem vendar — užival in bil srečen samo od pogleda, čisto sem obožaval lepoto mladega deteta, a nisem niti koraka storil, da se približam tej lepoti in da si jo osvojim, — še več, šel sem na vojsko, ves začaran od krasote, ki mi je večno pred dušo sijala — a nisem se z njo spoznal.

Po vojski sem zopet šel domov. Morebiti je bilo temu mnogo vzroka in povoda, ker sem neprestano želel, da se nagledam divne svoje sosede.

se je nato odgodila na danes, da more vlada nadaljevati kompromisna pogajanja. V včerajšnji seji je govoril posl. Gessmann zelo ostro proti Nemcem, češ, da jim krščanski socialisti slede tokrat zadnjokrat, ako bodo vztrajali pri svoji trmi. Nestrpne nemške stranke naj prevzamejo same odgovornost, ako se volilna reforma razbije ter nastopi kriza nedoglednih posledic. Izjavi pa, da bo glasoval za Pergeltov predlog, naj se da Nemcem na Češkem osem novih mandatov brez vsake kompenzacije. Tudi posl. dr. Adler govori ostro zoper nemške šoviniste, ter izjavi, da bo glasoval proti Pergeltovemu predlogu.

— **23 novih mandatov** nameravajo še poleg Hohenloheovih ustvariti, tako da bi znašalo število poslancev bodoče zbornice 518. Razdelili bi se ti novi mandati sledeče: 8 na Češko (5 nemških, 3 češki), 3 za Moravsko (1 nemški, 2 češka), 4 za Gališko (1 rusinski, 3 poljski), 3 za Tirolsko (2 nemška, 1 laški), 2 za Štajersko (7 slovenskih in 1 graški), 2 za Kranjsko (Kočevski in 1 za Ljubljano), 1 za Dunaj.

— **Vol. reforma in italijanske zahteve.** Dr. Šusteršič in dr. Ivčević sta včeraj pri ministrskem predsedniku Becku najodločneje protestirala proti 19. italijanskemu mandatu. Izjavila sta, da je to proti kompromisu med Slovenci in Italijani in da bi 19. italijanski mandat spravil v nevarnost vso predlogo. Med jugoslovanskimi zastopniki vlada veliko razburjenje.

— **Nemški poslanci pri ministrskem predsedniku in Slovenci.** V torek so imeli nemški poslanci Hoffmann, Wastian, Pommer in Stein konferenco pri ministrskem predsedniku v zadevi kočevskega mandata in sedmega slovenskega štajerskega mandata in so pravili, da so Slovenci zadovoljni, da se sklep odseka za volilno reformo tako izpremeni, da za kočevski mandat Slovenci dobe en nov slovenski mandat na Kranjskem. Od slovenskih poslancev smo pooblaščeni izjaviti, da o tem ni govora in da slovenski poslanci na sklenjeni stvari ne puste nič izpreminjati.

— **V ogrskem državnem zboru** je srbski poslanec Polit interpeliral ministrskega predsednika, hoče li ogrska vlada zastaviti vse sile, da se carinska vojna s Srbijo konča, ter se sklene definitivna trgovinska pogodba.

— **Srbski zastopnik dr. Polit** v ogrskem državnem zboru je kot star, izkušen politik, izobražen in znamenit govornik. Mažarom trn v peti. Že pred tedni se je izrazil neki zagrizenec, da bodo razveljavili Politov mandat. In sodna komisija je res to storila.

Gotovo, zanimal sem se mnogo za njo. Ostavil sem jo kot petnajstletno dekletce, pa sem se neprestano vpraševal, kaka li je sedaj po dveh letih. Znal sem, da je tedaj gotovo še nihče ni opazil kot odraslo devojko, a sedaj — mraz me je spreletaval, kadar sem zmislil na to, ni li kdo že tako srečen, da živi v srcu mlade devojke.

Ne smem ti v listu kaj točneje označiti in poročati o njej in njenej obitelji. Saj veš, kako dandanes ni varno. Zato ti niti ne morem priobčiti njenega rodbinskega imena. Samo povedati ti hočem, da je lepa kot angelj — kot boginja iz Elizija. Da znam tako lepo in dobro opisati, kakor tvoj najljubši pisatelj, koji nas je s svojo divno povestjo o mladem Wertherju tako često znal navdušiti, ali da imam pero tako v oblasti, kakor ga je imel moj najljubši pisatelj, ko je opisal ljubav Pavla in Virginije, tedaj bi poskusil ti opisati boginjo svojega srca. (Dalje sledi.)

— **Kmečka stranka v Srbiji** se vsled sklepa seje glavnega odbora razpusti in se posamezni člani vrnejo k onim strankam, katerim so preje pripadali.

— **Italija naglo pomnožuje svoje garnizije ob avstrijski meji.** Zadnji čas je premeščenih zopet več polkov 6. voja proti Vidmu in Trzinu.

— **Italija in grško-romunski spor.** Iz Rima poročajo, da si Italija živo prizadeva, da bi se grško-romunski spor poravnal.

— **Košut in Darányi v Milanu.** Iz Budimpešte javljajo, da se trgovinski minister Košut koncem avgusta ali prve dni septembra poda v Milan, da obišče tamošnjo razstavo. Najbrž ga bo spremljal Darányi, minister za poljedelstvo.

— **Panislamitsko gibanje v Egiptu.** Vrhovni poveljnik angleških čet v Egiptu je dobil iz Londona naročilo, naj takoj pregleda vse egiptске in sudanske garnizije ter pove, kje bi bilo treba novih čet. Angleška hoče z naglico pomnožiti svbje garnizije tako, da bo vsaka panislamska agitacija takoj v kali zadušena.

— **Ruski dogodki.** Vojno ministrstvo zahteva od vseh poveljnikov zapisnik vojakov, ki se bavijo s politiko. — V Petrovem dvorcu so vsa vrata zastražena s četvero častniško stražo. — Na dvoru se car več varnega ne čuti. Oklici pozivljajo k snovanju revolucionarne narodne brambe. Mornarji so se uprli in niso hoteli k pogrebu umorjenega admirala Čuknina.

— **Ruska дума in dvor.** Silno razburjenje vlada v vojnem ministrstvu in na dvoru. Čuje se, da nameravajo duma radi revolucionarnega značaja razpustiti in razpisati nove volitve na podlagi splošne, enake in direktne volilne pravice.

— **Podadmiral Skrydlov** je imenovan najvišjim poveljnikom brodogva v Črnem morju in vseh tamošnjih pristanišč.

— **Generalnim guvernerjem v Moskvi** je imenovan komandant moskovskega vojaškega okraja general-lajtnant Heršelman.

— **Finlandski senat** v Helsingsforsu je sklenil: da vsled splošne bede ne odda v Petrograd nobenega davka več in da se ustvari vsled vedno naraščajočih puntov oborožena finska narodna garda.

— **Ukradene francoske mobilizacijske listine.** V vilo nekega francoskega generala, člana najvišjega francoskega vojnega sveta so udrli neznani zločinci, ki so odnesli važne mobilizacijske listine. Storilci so ušli.

— **Predsednik Združenih držav Roosevelt** je pisal predsedniku republikanskega kluba, da zapusti l. 1909 „belo hišo“ in ne bo več kandidiral za predsedništvo.

Dopisi.

Fram, dne 15. julija. Polnoštevno zbrani občinski odbor je v svoji redni seji enoglasno sklenil velezaslužnega in obče priljubljenega nadučitelja, g. Franja Pirkmaierja imenovati častnim občanom.

Da si pa imenovani gospod to čast tudi istinito zasluži, hočemo tukaj navesti, da je bil on 18 let zastopnik v občinskem odboru, kjer je neumorno in z največjo navdušenostjo vedno za blagor in napredek občine deloval.

Nadalje je bil soustanovnik prostovoljne požarne brambe in posojilnice, katero slednje društvo deli vsako leto izdatne podpore tukajšnjim ubožcem, za razsvetljava in olepšanje kraja, za nakup obleke ubožnim učencem

ter za nakup raznovrstnih učnih pripomočkov in učil.

Gospod Pirkmaier je bil tudi soustanovnik tukajšnjega olupševalnega in bralnega društva.

Na njegovo prizadevanje se je priredila leta 1893. v Framu sadna razstava, katera je svoj namen tudi dosegla; kajti od onega časa se je začelo tukajšnje prebivalstvo s sadjerejo bolj baviti in uspehi tudi niso izostali, zakaj sadjereja in ž njo tudi gmotno stanje tukajšnjih posestnikov se je izdatno povzdignilo.

Gospod Franc Pirkmaier deluje že od leta 1886. pri nas kot nadučitelj vestno in zelo pohvalno, kar so mu tudi že višja šolska oblastva priznala z mnogimi priznalnimi in pohvalnimi dekreti.

Njegovemu neumornemu delovanju se imamo zahvaliti, da se je naše krasno šolsko poslopje po vseh zdravstvenih določbah sezidalo in notranjo upravo dobilo.

Na njegovo prizadevanje dobil je Fram poštni in brzojavni urad.

Bog daj, da bi velezaslužni gospod nadučitelj Franc Pirkmaier še mnoga, mnoga leta v naši sredini deloval!

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Dne 5. avgusta v Št. Ilj.** Kakor smo že poročali, poleti v nedeljo, dne 5. avgusta „Celjski Sokol“ v Št. Ilj v Slov. goricah. Z „Sokoli“ se udeležijo izleta tudi narodne rod-bine celjske. Istotako je obljubil tudi „Murski Sokol“ svojo udeležbo, ž njim pa prihiteli Slovenci iz Ljutomera in s celega zelenega murskega polja. V Št. Ilju se je osnoval posebni lokalni odbor pod načelstvom tamošnjega vrlo narodnega župana g. Thalerja; namen tega odbora je vse potrebno za dostojni sprejem cenj. gostov pripraviti. Pripravljali odbor se bode potrudil, da bodo izletniki imeli dovolj poštene zabave, ter da bo cela slavnost slična oni v Rušah. Obračamo se tem potom do vseh slovenskih spodnještajerskih društev, da blagovolijo dne 5. avgusta prihiteti v dični naš Št. Ilj kar najbolj mnogobrojno, da damo Šentiljčanom z ogromno našo udeležbo še več poguma za vspešno brambo naše meje. Želimo tudi, da se društva udeležijo naše slavnosti z društvenimi zastavami. Vsa društva, ki pridejo 5. avgusta v Št. Ilj, naj blagovolijo javiti svojo udeležbo šentiljskemu bralnemu društvu ali pa caljskemu „Sokolu“. Prosimo tudi vsa slovenska akademična društva, vse di-jake, da pohite ta dan na mejo v slovenski Št. Ilj. Dan 5. avgusta veljaj vsem spodnještajerskim, pa tudi drugim geslo: Vse v Št. Ilj na narodni praznik štajerskih Slovencev! Z ogromno udeležbo pokažimo svetu, da hočemo braniti mejo, ter da je Št. Ilj tam pri Spielfeldu res slovenski! Vse naše rodoljube prosimo, da agitirajo za veliko udeležbo. Dne 5. avgusta v Št. Ilj v Slov. goricah!

Opozarjamo še enkrat na izlet „Slov. delavskega podpornega društva v Celju“ ter vabimo vse prijatelje delavstva, da se istega udeležijo. Odhod ob polu 1. uri popoldne.

— **Matura na celjski gimnaziji.** Rezultat letošnje mature je v obče jako zadovoljiv. Dva sta reprobirana na 2 mesca, ostali so izdelali s povoljnim uspehom, 5 z odliko, med njimi Slovenec Kočevar.

— **Visoke obiske** imamo ta teden v Celju. V sredo je prišel inšpicirat

tukajšnje dom. bransko vojaštvo fml. pl. Latseher; danes je prišel brigadir gen. major Cheuma in v nedeljo pride ekse fml. divizionar pl. Chavanne inšpicirat tukajšnji oddelek pešpolka št. 87.

— **Iz davčne službe.** Dež. finančno ravnateljstvo je imenovalo: provizoričnega davkarja Frid. Stumbergerja davkarjem, davčnega kontrolorja Julija Wagnerja prov. davkarjem, davčnega oficijala Ivana Martičnika davčnim kontrolorjem, davčnega kontrolorja Antona Schullerja davčnim oficijalom, davčnega adjunkta Franca Topolnika in prov. davčn. oficijala Hinka Drofena davčnim oficijalom v X. pl. razr. davčn. adjunkta Rud. Müllerja prov. davčnim oficijalom, dalje prov. davčne adjunkte Hugona Scheidhofera, Jožefa Čepina in Karla Reicha davčnim adjunktom v XII. plač. razredu.

— **Doktorjem prava** je bil včeraj dne 19. t. m. promoviran na graškem vseučilišču g. odv. kand. Tone Gosak, doma iz Žič. Čestitamo!

— **Promocija.** Odv. kand. gosp. Ernest Kalan bo jutri, dne 21. julija 1906, ob 10. uri popoldne v slavnostni dvorani graškega vseučilišča promoviran doktorjem prava. Naše čestitke!

— **Poslanec dr. Korošec** je v seji dne 17. t. m. stavil na ministra notranjih zadev in pravosodja prašanje glede konfiskacije listkov, ki so jih razširili brežiški Slovenci ob času sokolske slavnosti v nešteti množinah po brežiškem okraju v katerih se je pozivljalo slovensko k najstrožjem izvajanju gesla „Svoji k svojim“. „Konfiskacija“ (tako se glasi v vprašanju) je popolnoma neosnovana; kajti c. kr. najvišje sodišče je že večkrat razsodilo, da razširjenje gesla „Svoji k svojim!“ ni kaznjivo. Ali hoče visoko ministrstvo poskrbeti, da tudi Slovenci po prosti volji morejo izvajati geslo „Svoji k svojim!“

— **Pravosodne razmere na Sp. Štajerskem.** Državni poslanec dr. Korošec vložil danes interpelacijo zaradi pravosodnih razmer na Spodnjem Štajerskem, v kateri razkrinka tudi neistinite trditve in napade na slovenske sodnike, ki sta jih nakopčila dr. Pommer in Wastian v svoji interpelaciji z dne 3. julija.

— **Velik shod čebelarjev.** Kakor že naznanjeno, se vrši v nedeljo, dne 22. julija t. l. popoldne ob 2. uri v Celju pri Zdolšekovem čebelnjaku čebelarški pouk. Govore gg: Jurancič o anatomiji čebelnih bitij — s podobami. Kurbus o koristi čebel. Zdolšek o čebelnem prahu. Shod se vrši ob vsakem vremenu — za slučaj dežja pod bližnjim kozolcem. Udeleženci se zbirajo ali v „Narodnem domu“ ali pa na glaziji (starem vojaškem vežbališču), od koder je par korakov do čebelnjaka.

Po predavanju poleti cel roj čebelarjev k g. Samcu na Ložnici, kjer sede v prijetno senco košatih kostanjev. Tu se ustanovi potem čebelarška podružnica za Spodnjo Savinjsko dolino.

Konečno je prosta zabava, h kateri se vsi trotje in matice, oprasene in neoprasene, prijazno vabijo.

Zdolšek.

— **Blamaža nemškutarskega „fajerberferbanda“.** Piše se nam iz Rajhenburga: V „Domovini“ in v nekaterih nemških listih je bilo objavljeno, da je nemški „Fenerwehr-Verband“ v Celju na svojem zborovanju v Ločah izključil iz svoje zveze rajhenburško požarno brambo, ker ima slovensko poveljstvo!

Kako so se pač mogli sami sebe tako zelo osmešiti? Že pred dvema leti je vpeljala tak. požarna bramba slovensko poveljstvo ter ob enem izsto-

pila iz nem. „Fenerwehr-Verbanda“, kar mu je tudi pismeno naznanila ter pristopila slovenski „Zvezi“ v Žalcu, kamor plačuje prispevke! Torej, kako se more izključiti društvo, ki je že davno samo izstopilo iz zveze?!

Slovenska „Zveza“ v Žalcu je tudi izposlovala pri deželnem odboru podporo za nabavo nove brizgalnice, katero z noyozgrajenim gasilnim domom vred blagoslovi dne 19. avgusta t. l. Priprave za to slavnost se že dalje časa vrše ter bode v zvezi z veliko ljudsko veselico na prostem!

Iz tega dogodka pač izprevidimo, kako oholo se že hočejo šopiriti naši zagrizeni sovražniki na naših slovenskih tleh. Skrajni čas bi že bil, da bi se že otresli popolnoma tujega robstva ter jim ne bi več tlačanili! Iz zadnjega dogodka v Sevnici ob priliki slavlja 25 letnice ondotne požarne brambe spoznamo tudi, da tem društvom pač ni glavni namen braniti imetje in življenje svojemu bližnjemu. Nahujskana videmska požarna bramba je ob oni priliki napadla rajhenburško požarno brambo z „Živijo“ pozdravljajoče občinstvo in nekateri so že segali po sekiricah. Ko bi kaka slovenska požarna bramba to storila, že davno bi bila razpuščena od politične oblasti, seveda nemčurjem je vse dovoljeno! Torej slovenske požarne brambe, otre-site se že enkrat nemškega poveljevanja in pokažite pred vsemi, da se zavedate svoje narodnosti ter pristopite k „Zvezi“ slov. požarnih bram v Žalcu!

— **Nemci in nemškutarji na Spodnjem Štajerskem,** v prvi vrsti nemški narodni svet v Mariboru ter občinski svet v Mariboru, so se spravili radi sedmega slovenskega mandata nad — svoje ministre. V ostrih rezolucijah se postavljajo po robu ustvaritvi sedmega slovenskega mandata za Štajersko ter vso krivdo za to, da se je v odseku sprejel ta mandat, zvrčajo na svoje ministre. Dalekovidni politiki!!

— **Savinjski Sokol v Mozirju.** Radi velikanske udeležbe in primankljaja časa ni bilo mogoče se osebno zahvaliti, zato si šteje podpisani odbor v narodno dolžnost in čast, se javno zahvaliti požrtovalnim narodnim gospem in gospicam za krasni spominski trak, kateri bode Savinskemu Sokolu v ponos, a praporu v vedni spomin. Sokolska zahvala! Na zdar!

Za odbor: **Rudolf Pevec**, t. č. starosta. **Av. Kraigher**, t. č. tajnik in načelnik.

— **Požar v Gotovljah.** V torek, dne 17. t. m. ob treh popoldne je sredi gotoveljske vasi iz Premikovega gospodarskega poslopja puhnil plamen. V par minutah je bila domača požarna bramba z dvema brizgalnoma pri delu, v četrt ure je prihitela na pomoč žalska, kmalu za njo še šentpeterska in arjevaška požarna bramba. Zgorelo je samo dotično gospodarsko poslopje. Vrlim požarnim brambam vsa čast in naša srčna zahvala! Rešili ste našo vas velikanske nesreče.

— **V Mozirju je umrla** dne 19. t. m. gospa Marija Hizelberger, tašča tamošnjega nadučitelja Franca Praprotnika in mati dr. Ivana Hizelbergerja. Radi svoje ljubeznivosti, krotkosti in vstrajne marljivosti je vživala pokojnica splošno spoštovanje in tudi vse za njo žaluje, najbolj njeni bližnji sorodniki. Priporoča se v blag spomin!

— **4 nove zvonove blagoslovi** knezskof mariborski dne 22. t. m. v Kozjem.

— **Čebelarški shod** se vrši dne 5. avgusta t. l. pri Sv. Barbari niže Maribora s sledecim sporedom: 1. Začetek pouka ob pol 8. uri po sv. maši v šoli, pouk je teoretičen po razkazanju nazornih slik in praktičen, kar

poučuje čebelarji učitelj gosp. Janez Jurančič od Sv. Andraža v Slov. gor. To poučevanje je velevažno, koristno za vsakega čebelarja, vsled tega se v ljudno vabijo vsi čebelarji iz vseh bližnjih župnij od Sv. Ruperta, Sv. Petra, Smartna in Vurberga. 2. Praktično razkazovanje umne čebeloreje pri šolskem čebelnjaku. Ponk bode trajal celi dopoldne z malim počitkom. Za oddaljene udeležence bo vse preskrbljeno. Torej vsi čebelarji na shod k Sv. Barbari, od koder je tudi najkrasnejši razgled daleč na okoli.

— **Nemški Čmurek v nevarnosti.** Na glavnem trgu v Čmureku, katerega je zloglasni dr. Krantgasser prekrstil v Bismarckplatz, je letošnje spomlad tržki obč. zastop dal zasaditi vrsto lip po sredini trga. Mnogi Nemci so koj od začetka ugibali, kakšna so neki ta drevesa, a niso spoznali lipe. No, pred nedavnim so vendar prišli na sled, da so vsajena drevesa — slovenske lipe. Oh, to je grozno za „nemške“ Čmurečane! Duh lipovega cvetja nam okuži ves nemški značaj čmureški! „Proč z lipami!“ so kričali po krémah, a javno si nihče ne upa nastopiti proti volji dr. Krantgasserja, ki hoče, naj bodo lipe odslej — nemška drevesa.

— **Za porotnike.** Porotniki v Ljubnem so poslali poslanski zbornici petico, naj se porotnikom povrne vožnja v II. razredu ter naj dobivajo po 8 K dnevne.

— **Umrl je v Gradcu** ladjni stavbenik g. Peter Petrič v starosti 82 let. sledil je svoji soprogi, ki je umrla maja letos.

— **Z visoke lestve padel je** v sredo popoldne v Gradcu pleskar Terstenjak, ko je ravno šel po svojem poslu. Pretresli so se mu možgani, a je dobil tudi drugih nevarnih poškodb.

— **Pozabljeni defraudant.** Poročali smo zadnjič o poštnem praktikantu Rud. Hanušu, ki je izginil iz Lučan pri Lipnici z blizn 12.000 kron. V Schweisingu na Češkem, kamor je najprej šel, je pozabil na neki klopi mošnjo s poneverjenim denarjem. To so našli in oddali oblasti. Kam je izginil Hanuš, se ne ve.

Kranjsko.

— **XXI. redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** se vrši v Logatcu v četrtek, dne 2. avgusta 1906. leta. Spored: I. Sv. maša ob pol 10. uri dopoldne v župni cerkvi v Gorenjem Logatcu. II. Zborovanje ob pol 11. uri na vrtu, oziroma v salonu hotela „Kramar“ v Dolenjem Logatcu. 1. Prvomestnikov nagovor. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Nadzorništva poročilo. 5. Volitev družbenega vodstva: a) 4 ude za upravnico dobo 3 let, b) 1 ude za upravnico dobo 2 let, c) 1 ude za upravnico dobo 1 leta. Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbenega vodstva: 1. Dr. Ivan Milan Hribar, 2. Ivan Murnik, 3. dr. Ivan Svetina, 4. Andrej Zamejč. Med letom sta izstopila 1. Ivan Hribar in 2. Anton Žlogar. 6. Volitev namestništva (5 članov). 7. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Nova železnica s Koroškega skozi Karavanke, Bohinjske gore in čez Kras v Trst.** Kratak opis železnice v tehničnem in turističnem oziru. Spisal Maks Klodič vitez Sabladski. S slikami in zemljevidom. Izdalo in založilo „Slovensko planinsko društvo“ v Ljubljani 1906. — Ta zanimiva razprava je bila priobčena v „Planinskem Vestniku“. Ponatis je zelo popolnjen v stvarnem in jezikovnem oziru. Pridejani zemljevid je načrtal sam pisatelj vitez Klodič, državni inženir pri zgradbi nove železnice. Knjižico prodaja odbor

„Slovenskega planinskega društva“ in uredništvo „Planinskega Vestnika“ v Ljubljani. Cena 60 vin., po pošti 5 vin. več. Prepričani smo, da bo slovensko občinstvo pridno segalo po ti velezanimivi brošurici!

— **Otvoritev železnice Jesenice-Gorica-Trst** se je izvršila slovesno. Vse postaje od Jesenic tja doli do Trsta so bile okrašene poleg cesarskih s slovenskimi zastavami. Povsod je ljudstvo navdušeno pozdravljalo dvorni vlak, s katerim se je peljal nadvojvoda Franc Ferdinand kot zastopnik cesarja iz Jesenic v Trst. Na Jesenicah, kjer se je pričela slavnost, je goriški knez nadškof dr. Sedej slovesno blagoslovil ob asistenci ljubljanskega knezoškofa novo železnico. Nadvojvoda je pozdravil najprej deželni glavai pl. Detela, kateremu je odgovoril nadvojvoda nemško in slovensko. Pozdravil ga je tudi železniški minister dr. Derschatta. Navzoči so bili pri otvoritvi med drugimi župan jeseniški dr. Kogej z odborom, duhovščina, fzm. Succovaty, dež. predsednik kranjski, Schwarz, fml. pl. Chavanne, orožniški polkovnik Riedlinger, finančni ravnatelj Lubec, prošt dr. Elbert iz Novega mesta itd. Na Bledu je do 100 malih otrok v narodni noši in s slovenskimi zastavami pozdravilo nadvojvoda. „Živijo“ kličici in slovenske pesmi so se razlegale na vseh postajah, posebej v narodno zavednem Bohinju. Tudi na goriških postajah Sv. Lucija, Kanal itd. se je pokazalo, da prebiva po vseh krajih slovensko ljudstvo. O novi železnici sami prinesemo v kratkem nekoliko obširnejši opis. Za danes omenjamo, da se je bil za to železnico boj nad 30 let, da je bila železnica krvava potreba za tamošnje kraje, in upamo, da bo nova železnica slovenskemu ljudstvu na korist, da bo pospeševala živahno narodno-gospodarsko delo. Zvezana je Goriška po najkrajši poti s Kranjsko, obe deželi pa istotako v najkrajši smeri s Koroško, in tako se nadjamo, da bo nova železnica baš za koroške Slovence v mnogem oziru velikega narodnega pomena. Samo da vedo Slovenci izrabljati pomen železnice same!

— **Odlikovanja povodom otvoritve nove železnice.** Cesar je podelil zlati zaslužni križec s krono gg.: župniku v Bohinjski Bistrici Ivanu Pibru in okrožnemu zdravniku na Jesenicah dr. Francu Kogoju, zlati zaslužni križec županu na Bledu g. Jakobu Peternelu, srebrni zaslužni križec s krono pa županom gg. Francu Arhu v Bohinjski Bistrici in Janezu Burja.

— **Knez in nadškof goriški dr. Sedej,** je bil od dne 18. t. m. gost ljubljanskega knezoškofa. Oba sta se včeraj podala k otvoritvi bohinjske železnice, katero blagoslovi knez nadškof goriški.

— **Poziv.** Pri otvoritvi Vilharjevega spomenika dne 12. avgusta t. l. se bo pelo slavnostno kantato v spomin Miroslava Vilharja po besedah g. A. Funtek-a, katero je uglasbil slavljencev sin g. Fran Ser. Vilhar. Pevsko društvo „Postojna“ vabi in prosi vsa slovenska pevstva in posamezne pevce, ki se nameravajo udeležiti slavnostnega odkritja v Postojni, da sodelujejo pri petju slavnostne kantate. Kantata se nahaja med F. S. Vilharjevimi skladbami v III. knjigi 18 petem, Posamezne glasove te kantate ima podpisano pevsko društvo se v svoji zalogi in bi moglo z njimi postreči vsem onim častitim društvom in posameznim gg. pevcem, ki bi se zanje oglasili najdalje do 25. t. m. — Pevsko društvo „Postojna“ v Postojni, 17. julija 1906. — Anton Ditrich, predsednik.

— **Poziv.** Dne 12. avgusta t. l. se odkrije ob 11. uri dopoldne v Postojni na glavnem trgu Vilharjev spomenik.

K tej narodni slavnosti, katere spored se pravočasno v listih objavi, vabi podpisani odbor v ljudno vsa narodna društva, čitalnice, telovadna društva, gasilna društva i. t. d., da se slavnosti korporativno, če le mogoče s zastavami ali vsaj po deputaciji vdeležijo.

Posebni vabil odbor ne bo razpošiljal.

Za slučaj, da se odzove vabilu zadostno število udeležencev, priredita se posebna vlaka iz Celja in Ljubljane.

Da se more za udeležnike vse potrebno preskrbeti, obrača se podpisani odbor do slavnih društev s prošnjo, da nam najkasneje do 5. avgusta sporoče, ali se udeležijo slavnosti in vsaj približno s kolikimi člani.

V Postojni, dne 14. julija 1906.
Odbor za Vilharjev spomenik.

Koroško.

— **Pri igri utonil.** Pri Sv. Krvi na Koroškem sta se lovila dva dečka po cesti ob bližnji vodi. Eden izmed njih je pa stopil tako nesrečno, da se je prekucnil v vodo, ki ga je odnesla seboj in da je bila vsaka pomoč brezuspešna.

— **Poročila sta se** v sredo opoldne g. dr. Vinko Hudelist, praktični in zobozdravnik v Velikovcu, in gđe. Ana Julija Soss zasebnica iz Ljubljane.

Primorsko.

— **Nemške aspiracije pri novi železnici.** „Slov. Narod“ piše: Nemci se silno vesele nove železnice; prepričani so, da se z njo okrepi nemški element v Trstu in da bodo kmalu ob tej železnici nemški podjetniki začeli zidati stavbišča, ki jim bodo nesla najlepše dobičke, in tako odjedali Slovincem kruh. Vse to se bo zgodilo, ako Slovenci ne bodemo pazljivi vsak trenutek! Dolžnost naših ljudi je torej, da napno vse sile, da se nam ne vgnezdijo Nemci v naše lepe pokrajine, ker potem jih ne bo mogoče več odpraviti. Zato naj nihče ne proda nobenega sveta Nemcu, slovenski podjetniki naj pa porabijo ugodno priliko in začno zidati hotele in druge potrebne stavbe, ki se jim bodo gotovo dobro rentirale, kajti naval tujcev bo od leta do leta večji. Sramotno bi bilo, če bi si dali iztrgati iz rok najlepše kraje naše domovine in gledali nato, kako si prešerni tujec pomaga na naši zemlji. Pokažimo mu, da na svoji grudi hočemo biti gospodarji le mi sami, popolnoma neodvisni, pred vsem pa v gospodarskem oziru!

— **Zastopniki tržaških Slovencev in otvoritev nove železnice.** Ker se ni zadoščeno opravičenim zahtevam tržaških Slovencev, oziroma ker se ni popravljena storjena jim krivica glede napisov na železnici, se njih mestni zastopniki, oziroma slovenski deželni poslanci tržaški niso udeležili sprejema slavnostnega vlaka. Nadaljnje postopanje tržaških Slovencev bo odvisno od uspeha zagotovljene jim avdijske pred železniškim ministrom!

— **Na morju umrl je** 34letni Juri Goskovič iz Benedike na Ogrskem; peljal se je iz Amerike domov in je malo pred izstopom v Genovi umrl na vnetju ledvic. Kakar predpisi ukazujejo, so vrgli truplo v morje.

— **Goriški mestni očetje in napisli na goriški postaji.** Pripoveduje se, da so se zbrali v torek zvečer goriški mestni očetje na posvetovanje in sicer že precej pozno. Predmet posve-

tovanja so bili baje napisli na goriški postaji. Goriški mestni očetje so baje sklenili, da se goriški mestni zastopne udeleži otvoritvenih slovesnosti, ako ne bode do četrta italijanskega napisa na goriški postaji. Seveda nimamo nič proti italijanskemu napisu, ako bo stal poleg njega tudi slovenski.

— **Trpinčenje otroka.** V Trstu so našli 11 letnega Josipa Adamiča priklenjenega z verigo k omari. Ko ga je zdravnik preiskal, našel je vse polno poškodb, katere je dečku prizadejal njegov oče z raznimi udarci. Nečloveškega očeta so naznanili pristojni oblasti.

— **Velika tatvina v Trstu.** Mariju Segretu v Trstu je neznan tat vkradel v hotelu Volpič iz njegove sobe listino, v kateri je bilo raznih vrednostnih listin za približno 3000 K. Segre se je oddaljil le 10 minut iz sobe.

— **Poskušen samomor učitelice.** V Trstu je skočila v morje 31letna privatna učiteljica Teodora P., a so jo mornarji rešili. Vzrok poskušene samomora pomanjkanje. Prepeljali so jo v bolnico v opazovalnico.

Gospodarstvo.

Žetev na Ogrskem.

Ugodno vreme v zadnjih tednih je obudilo veliko npanja na bogato žetev na Ogrskem. V zadnjih dneh so dospeli prvi vozovi letošnje pšenice na Dunaj, ki sicer še ni sortirana, ali kot kaže barva in teža je zelo dobre kakovosti. Tudi o ostali pšenici obetajo zelo veliko in splošno mnenje poljedelcev in kupčevalcev je, da bo letošnja pšenica prekašala pšenico drugih let in to velja večinoma tudi o drugih poljskih pridelkih, edino rž se bo nekoliko slabeje obnesla in to glede barve in tudi kakovosti.

Najnovejši listi poročajo, da se je jesenska pšenica vsled sedanjega deževja na dunajski borzi podražila, na pomladno pšenico pa to vreme nima dosti vpliva, ker je večinoma že požeto, to velja tudi glede rži. Na oves pa deževje ne bo veliko vplivalo, ker se z žetvijo še ni pričelo in je za njega sedanje vreme prej ugodno kot slabo.

Žetev na Avstrijskem.

Pričelo se je z žetvijo rži, ki je precej trpela vsled deževja na kakovosti, v južni Češki se tudi glede množine ni obnesla. Nasproti pa je dosej žetev pšenice na Češkem, Moravskem, Nižjeavstrijskem in v Galiciji zelo ugodna, akoravno je pšenica na velikih krajih vsled deževja poležana. Bati se je, da če se ne spremeni vreme, ne bo tako ugodne žetve, kot sedaj kaže. Tudi ječmen-obeta dnbro, ker je deževje dosej ugodno vplivalo nanj, ali sosebno z ozirom na kakovost bi bilo žetvi ugodnega vremena. Ravno to velja glede ovsu.

Ali ne le žetev, tudi izvoz in prodaja poljskih pridelkov kaže zelo ugodno, ogrske pšenice je že velik del prodan in dunajski mlini zelo intenzivno meljejo. Omeniti bi bilo tudi, da se je prodajalo tudi že v južno Nemško, vpoštovati je treba to sosebno radi tega, ker nam to dovolj jasno kaže, da se vzlic povišanja nemške colnine na žito lahko še sklepa kupčije.

Svetovne vesti.

— **Medved je napadel turistiško družbo** v Tatrah ter raztrgal enega turista.

— **Sibirska kuga** se je začela širiti v okraju Bjelostok med ljudmi in govejo živino.

— **Delavske demonstracije v Temešvaru.** Več sto delavcev se je zbralo večeraj pred klobučarsko tovarno v Temešvaru, ker ravnateljstvo ni ugodilo njih zahtevam. Med demonstracijo se je zgrudil nenadoma neki delavec, zadet od srčne kapi. Misleč, da je bil delavec pobit od policije, so začeli demonstranti obsipavati policijo s kamenjem. Okna tovarne so pobita, več policistov ranjenih.

— **Major Dreyfus** je prideljen artilerijskemu ravnateljstvu v Vincennesu.

— **Poneveril** je blagajnik češke industrijske banke v Pragi, V. Kudej, nad 60.000 K ter pobegnul z neko gledališko igralko.

— **Skladatelj srbske himne.** Odbor umetnikov, ki je imel nalogo, da oceni kompozicije za novo srbsko himno, je odločil, da je himna, ki jo je vglasbil in predložil Izidor Bajič, prof. glasbe na srbski veliki gimnaziji v Novem sadu, najboljša in za himno najpriljubnejša izmed vseh predloženih skladb. Prva nagrada v znesku 1000 dinarjev se je torej prisodila Izidorju Bajiču.

— **Boj pri požaru.** V Berlinu je bil v ponedeljek v takozvani „obrtniški hiši“ velik ogenj. Med policijo in občinstvom se je razvnel boj, ki je trajal dve uri. Nekemu pomočniku Karolu Schumanu je roka skoro popolnoma odsekana. 40 oseb je aretiranih, mnogo ranjenih.

— **Žganjarska povest.** V Hagnu na Vestfalskem sta sedela dva pijanca in stavila, kdo bo izpil več žganja, ne da bil pri tem pijan. Prvi pregovori pri tem krčmarja, naj mu da v steklenici vode, a drugi stori isto. Nato pijeta oba vztrajno kozarec za kozarcom in se jezita na tistem drug na drugega, ker noče biti uobeden pijan. Končno zamenjata pijači in spoznata, da pijeta oba — vodo. Navzoči se smejejo, a žganjarja osramočena odideta.

— **Grof in perica.** Iz Frankfurta javljajo, da se je poročil grof Erazem pl. Erbach-Erbach z mlado in lepo hčerjo neke perice. Seveda nasprotujejo in so nasprotovali temu grofovi stariši in sorodniki. Naposled se jim je posrečilo mladi par razdružiti. Grofa so spravili v neki institut za bolne na živcih, njegovi soprogi so pa odredili mesečno 200 mark. Hotela je sicer potom sodnija več, a so jo zavrnili.

— **Most preko slapov Niagare.** V New Yorku se je osnovalo društvo z glavnico 25 milijonov kron. To društvo namerava sezidati most preko slapov Niagare tako, da bi po njem vozila tudi železnica.

— **Rockefeller kaznovan.** Državni odvetnik v Ohio je obsodil znarega milijonarja Rockefellerja radi krive konkurence na eno leto bivanja v prisilni delavnici in na 25.000 kron globe. To zadnjo vsoto plača milijonar, kadar je dobre volje, za zajutrek, in mu torej ne bo delala sitnosti. Drugače pa bo s prisilno delavnico.

— **Napad na slovenskega škofa.** Beneški Slovenec Alojzij Polizzo, dosedaj kanonik in profesor v Vidmu, je imenovan za škofa v Padovi. Ko je potoval na svoje mesto, ga je napadel na kolodvoru trgovec z mlekom Murlani, ker je Polizzo ustanovil deški seminar ter pokupil mleko v celi okolici.

— **Cesar obišče Bosno.** Neki dunajski list javlja, da misli cesar po končanem vojaških vajah v Dalmaciji prvič obiskati Bosno.

— **Parnik napaden od pomorskih roparjev.** Parnik „Sainar“ je bil petdeset milj od Vučana napaden od pomorskih roparjev. Pri tem sta bila ubita en angleški misijonar in en kitajec. Kapitan ladije je bil težko ranjen. Roparji so ubežali.

— **105 let stara in še vedno mlada.** V New Yorku je umrla 105-letna Mary Fay. Ko je zdravnik preiskal mrtvo truplo, je spoznal, da je ženska močna kot kaka druga pri 35 letih. Vsi organi so bili docela trdni in le na možganskih arterijah je bilo opaziti znamenja razpadanja. Zobje so bili popolnoma ohranjeni. Starica se je živila zadnjih 40 let le od mleka in kruha.

— **Veliki vojvoda meklenburški** se je mudil od nedelje par dni kot gost prošta dr. Elberta v Novem mestu in je odpotoval v sredo v Belo Krajino.

— **Učitelj — pohotnež — morilec.** Učitelj Müller v Dürnburgu na Nemskem je podržal nekoč neko 11letno dekle po šoli, jo je posilil, ji zadrgrnil z vrvo vrat in zanesel truplo v neko sušilnico. Po nekkih znamenjih se je takoj sumilo njega in je obdolženi pred sodnijo zlodejstvo priznal.

— **Nič ni tako skrito . . .** Pred 29 leti je bila 18letna hči kovača Kaltenmarka v Rottenburgu na Nemskem posiljena, umorjena in vržena v reko Nedar. Ni se moglo najti zločinca. Zdaj pa je prišla stvar na svetlo. Pred 10 leti je umrl v Friedrichshafenu poveljnik orožniške postaje Röslin, ki je na smrtni postelji pripoznal župniku spovedniku svoje zlodejstvo. Pred par dnevi pa je umrl ta župnik in ta je svojemu spovedniku pred smrtjo sporočil skrivnost. Nek mož, ki so ga takrat dolžili dejanja, se je bil usmrtil.

— **Otroke kradejo** neznani ljudje v Rumi na Hrvaškem. V kratkem so izginili trije otroci. Sodijo, da so jih ukradli cigani, ki mlademu otroku izkopljejo oči, razrežejo ustnice, nasekajo nos, skrivajo roke, pohabijo roke itd. in jih potem vodijo po semnjih, cerkvenih shodih itd., kjer dobe za svoja grozodejstva miloščino od ljudi.

— **Voda vdrla v rudnik.** V Ivanicu na Hrvaškem je 14. t. m. bila silna povodenj, kakršne ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Vsled povodnji je voda vdrla v ondotni rudnik. Osem oseb pogrešajo. Če jih rešijo, je jako negotovo.

— **Gostilničarka zabodel.** V Sarajevu sta se v neki gostilni stepla dva gosta in se obdelavala z noži. Gostilničarka Gardović je skočila med nju, da bi ju razdružila, a eden izmed njih jo je zabodel, da se je zgrudila in bila na mestu mrtva.

— **Dijaki z Ruskega na Lvovski univerzi.** Naučno ministrstvo je dovolilo, da se smejo absolventi 7 učnih zavodov iz carstva poljskega inkskribirati kot izredni slušatelji na Lvovskem vsučilišču.

— **Praznoverni kmetje.** V kopalšču Lubiji v Galiciji je umrl ugledni trgovec Balaban. Mrliča bi imeli prepeljati v Lvov. Temu so se pa uprli kmetje, češ, da bi prevoz mrliča povzročil velike vremenske neizgode. Kmetje niso hoteli dovoliti prevoza mrtvega trupla, dokler ni vladni komisar pozval orožništva in vojaštva na pomoč.

— **Hrvatska mladina za svojo družbo sv. Cirila in Metoda.** Abiturijenti gimnazije in relke v Splitu v Dalmaciji so poslali hrvaški družbi sv. Cirila in Metoda 1000 K. Naši mladini v posnemanje!

— **Osmi kongres slovanskih častnikarjev** se bo vršil dne 8. in 9. septembra t. l. na Moravskem in sicer v mestu Uh. Hradišče poleg staroslovenskega Velehrada. — Odbor „Središčne zveze slovanskih novinarjev“ je v svoji seji, ki se je vršila dne 3. junija v Prerovu in kateri so prisostvovali člani odbora: predsednik M. Chylinski, G. Smolski, dr. Vergun, K. Jonás, F. Miškovsky, dr. K. Baxa, B. Knechtl in

Fr. Šokol-Tuma, določil nastopni dnevni red: Člani kongresa se sestanejo dne 7. septembra v Brnu v hiši „Besede“ in od tod odpotujejo dne 8. septembra v Uh. Hradišče. Člani, katerim ni treba iti preko Brna, se dne 8. septembra sestanejo v Prerovu in odidejo od tod v Uh. Hradišče, kjer bo dopoldne otvorjen kongres. Popoldne obiščejo udeleženci znameniti zgodovinski spomenik Velehrad. Dne 9. septembra se bo kongres nadaljeval in vršila se bo glavna skupščina „Zveze“. Popoldne bo izlet v krasne kopelje Luhačovičke, kjer bo kongres zaključen. Prijave za kongres je poslati na predsednika odbora za prireditve kongresa, g. K. Jonášu, glavnemu uredniku „Venkova“ v Pragi, Jurgmannova ulica.

— **Vulkanski izbruhi.** Observatorij v Kataniji poroča. Dne 15. t. m. ob 8. uri 36 minut zveter in dne 16. ob 5. uri 15 minut popoldne so bili na otoku Stromboli velikanski izbruhi izredne sile. Ponesrečil ni nihče.

— **Petdesetletnica Havlička.** Po celi Češki se pripravljajo na proslavo petdesetletnice smrti borca in narodnega učitelja, velikega sina češkega naroda Karla Havlička Borovskega. Posl. dr. Edv. Gregr govori v Pragi dne 28. in 29. t. m. o velikem rodoljubu in njegovi borbi za pravice češkega naroda. Češki narod in mnogobrojne češke deputacije bodo sodelovale pri proslavi. Pokojnik je bil dika češkega naroda. Upamo, da bo tudi nam mogoče spregovoriti o velikem pokojniku svojedobno nekoliko obširneje.

— **Dreyfusova afera.** Picqart je odklonil ponujeno mu generalsko šaržo z izgovorom, da ne more vstopiti v armado, dokler služi v njej general Mercier. Dreyfus je imenovan za načelnika eskadrona ter obenem vpisan v listo onih, ki imajo pričakovati red častne legije.

— **Rojstvo prvega slona v Evropi.** V zverinjaku v Schönbrunnu se je rodil te dni slon, in sicer je to prvi slučaj v Evropi. Mladič je meter dolg in 60 cm visok.

— **Roparski umor.** V Romanji so tolovaji napadli bogataša Curcutla in ga ustrelili. Vodja brigantov je bil zloglasni Mulone, ki ga policija že dlje časa zamaš skuša dobiti v svoje pesti.

— **Milljon naseljencev v Severni Ameriki.** Naselniški komisar newyorškega naselniškega urada naznanja, da bo doseglo število letošnjih naseljencev (do 30. julija) 1.000.000. Dosedaj jih je prišlo že 870.000. V minulem letu se je naselilo kakih 1.000.000 ljudi, in samo v New Yorku se jih je izkrcalo kakih 800.000. Tekom maja je poslala naselniška oblast 1753 oseb nazaj v njihovo domovino. Bili so po večini Jugoslovani.

— **Roman prodajalke cvetlice.** Pred vila Therapija v Vichy (na francoskem) prodaja neka starčka vsak dan cvetlice. O njej pripovedujejo listi žalosten roman. Nekdaj je bila ta sedanja prodajalka krasna in bogata kneginja. Oče jej je bil siromašen tkalec s sedmimi hčerami. Ona in mlajša sestra sta vsak dan v Vichy prodajali cvetlice. Tamkaj jo je spoznal knez Slavanirov, carjev adjutant. Zaljubil se je vanjo in jo poročil. Na ruskem dvoru so krasno mlado kneginjo oboževali. Toda to ni trajalo dolgo. Nkega dne jo je našel mož v naročju svojega nečaka častnika Kostjeva. Vrgel je oba zaljubljenca v pravem pomenu besede — skozi okno. Kostjev se je ob padcu ubil, ona si je pa zlomila nogi. Zakon le bil ločen. Ko je kneginja okrevala, je dobila nalog, da v 24. urah zapusti Rusijo. Odsla je v Pariz, kjer je padala vse niže in niže,

a sedaj prodaja zopet cvetje na trgu v Vichy, kakor v svoji mladosti.

— **Domač prijatelj.** Namestnik mestnega glavarja v Maros-Vesarhelyju Evgen Orescovits je bil v ponedeljek zvečer s svojo ženo zvečer v gledališču. V njihovi družbi je bil tudi poročnik Füllöpp. Ker je Orescovits moral v službo, je poročnik spremljal njegovo ženo domov. Ponoči se je vrnil Orescovits nepričakovano domov in našel svojo ženo v najintimnejšem objemu poročnika. Prevarani mož je s sabljo navalil na poročnika, ki je potegnil revolver in težko ranil Orescovitsa. Orescovits je iz ljubezni do svoje žene, s katero se je pred 2 letoma poročil, odložil častniško šaržo. Ženska zvestoba.

— **Nemfri v Koreji.** Korejci so se jeli puntati proti Japoncem. V južni Koreji so upori na dnevnem redu. Vodja upornikov je Min Čon Sik. Japonci so poslali voj pehote in konjenice na jug, da uduši upor. Korejanci so se umaknili na zapad in se utaborili ob obali Rumenege morja.

— **Ljubavna drama.** V tovarni majolik prof. Lewinskega v Lvovu nastavljeni inženir Majewski je dvakrat ustrelil iz revolverja na 19letno slikarico Marijo Poluk in jo težko ranil. Nato je usmrtil samega sebe. Majewski ni bil v zadnjem času duševno normalen.

— **Slovenec v Ameriki umoril Slovenko.** V Jolintu v Ameriki je zabodel večkrat z nožem Anton Bajuk 15 let staro hčerko Nemaniča. Vzrok je baje ljubosumnost. Istotam je povozil vlak nekega Stoniča, o katerem pa še ni znano ničesar netančnega.

— **Mladi samomorilec.** V Tarnopolu sta se medsebojno ustrelila dva dijaka VI. gimnazijskega razreda, ker sta dobila slabo izpričevalo.

— **Novi kakao.** Nova kakaovska vrsta Ivana Hofta kandol-kakao si pridobiva čimdalje večjo priljubljenost, ker ima izmed vseh kakaov najmanj tolsče (19% proti šestokrat nad 50% v drugih vrstah) in se torej po kratki uporabi občuti kot jako lahko prebaven in prijeten. Kandol-kakao ne zapira in ima ob najboljšem okusu še važno prednost, da je jako poceni. Zato je lahko dostopen vsakomu in mogoče ga je uporabljati in najtopleje priporočati tudi pri najskromnejšem gospodinjstvu.

— **Da majhni otroci pogostoma kriče,** da se hipoma zbude in da kažejo pri njih še drugačni bolezenski znaki, to je kakor trdi zdravstveni svetnik dr. A. Lutze, ne malokdaj posledica temu, ker doječe matere ali dojke pijo močno vznemirjajočo zrnato kavo. Jako malo je takih, ki to vedo, in zategadelj opozarjamo na ta vzrok. Z obilnim dodatkom Kathreinerjeve Kneippove sladne kave kavina pijača ni samo prijetnejša in milejša, ampak tudi škodljive lastnosti zrnate kave se odpravijo skoro docela. Za matere in dojke pa bi bilo dosti boljše, ako bi pile Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo popolnoma čisto, ker speši zdravje in ker je redilna in krvotvorna ter jako dobro tekne zaradi svojega vonjavega, kavi podobnega okusa. Otrók sploh ne bi bilo več navajati nobene druge kavine pijače. Uporabljajte pa vedno le pristno Kathreinerjevo kavo v zaprtih izvornih zavojih, ki so edini porok za čistoto in fini kavin vonj; zahtevajte izrecno pri nakupovanju „Kathreinerjevo kavo“ in pazite na znamko „župnik Kneipp“.

Darila.
Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 30. junija 1906 poslali prispevke in darila P. n. gg. in društva: Upravištvu „Mir“ 285 K; upravištvu „Slovenec“ 31 K 34 v; upravištvu „Soča“ 10 K. Podružnice: Ženska v Kamniku 140 K; septpetrska

moška v Ljubljani 214 K; seneška ženska v Ljubljani 308 K; v Sempasu 33 K 20 v; za Skocijan in okolico 36 K; senkavsko franciskanska ženska v Ljubljani čisti dobiček Svetčevega večera 365 K; št. Jakobsko trnovska ženska v Ljubljani čisti dobiček Svetčevega večera 365 K; moška v Trstu 800 K. Občine: Ljubno na Štajerskem 20 K; Vrtovin pri Gorici 10 K; Kojško 20 K; Račoveljica 30 K; Borovnica 50 K; St. Peter na Krasi 30 K; Škofice ob jezeru 10 K; Postojna 30 K; Posojilnice: v Rajhenburgu 10 K; v Ormožu 50 K; savinska v Žalcu 50 K; v Senožečah 10 K. Družtva: Prostov, požarna bramba v Mozirji 9 K; 80 v; Narodna tiskarna v Ljubljani: 200 K; Voltlo, pok. prof. Janeza Trdina v Novemestu 388 K 58 v. Razni Profesorji kegljači pri „Zlatem jellenu“ po prof. Jakobu Zupančiču v Gorici 15 K; cand. iur. Avgust Leitgeb v veseli družbi pri Petranu v Ormožju nabranih 6 K 50 v; vesela družba na Dolskem 17 K 86; gostilničar Peter Kužek na gostiji g. Petra Arnuš v Podvincih nabrane 3 K; Ivana Rudolf, poštarja soproga 3 K; župnik Ivan Sakser pri Sv. Jakobu ob Savi 4 K; češki tehnik iz Prage pri obisku Postojnske jame 20 K; Za „Veselo knjižnico“ 125 K 30 v; Za mladinske spise 150 K. Za narodni kolek 107 K. Za 6 družinskih koledarjev 8 K 80 v. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Bratje Sokoli

V nedeljo, dne 5. vel. srpana t. l.

zlet

„Celjskega Sokola“ v ŠT. ILJ. ODBOR.

Gostilna

3/4 ure od Celja ob okrajni cesti, obstoječa že nad 100 let, je poleg posestva, novo zidane, hiše in gospodarskih poslopij naprodaj. Naslov se izve pri (392) npravnistvu tega lista. 3-1

Nova hiša

z njivami, gozdom in gosto nasajenim sadnim drevjem, kakor tudi z novimi pitoniranimi hlevi za govedo in svinje, je **takoj naprodaj**. (382) Cena 1550 gld. Natančneje pove 3-2

Franc Kokol
čevljar v Laškem trgu.

Ugodna prilika.
Samo 3 gld.

stane poštni zavoj bruto 5 kg (cca 50 do 60 kom.) pri stiskanju malo poškodovanega lepo sortiranega, kot ovetlice dikebega **toiletnega mila**

vijolica, roza, heliotrop, mošus, zvonček, breskvin cvet, itd.

Posilja po povzetju
MANHATTANOVĀ PODJETJE
BUDIMPEŠTA VIII., Bezeredy-utlica 3.

Cunard Line.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja

v Ameriko!

Vsakah 14 dni vozijo

Trst-New-York

parniki z dvema vijaki in brezličnim brzovom opremljeni, 10.000 ton noseči. — Pojasnila in vozni listi se dobijo pri zastopniku:

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana
Slomšekove ulice št. 25.

Bližnji odhodi parnikov iz Trsta: **SLAVONIA**, ponedeljek 30. julija 1906. **PANNONIA**, ponedeljek 6. avgusta 1906. **CARPATIA**, ponedeljek, (1) 2. avgusta 1906. 42

Štiri izložne omare, veliko ogledalo, velika nova bura za kopanje in velika kletna se taboj odda pri P. Kostiču v Celju. 152-22

Kupujte narodni kolek!

Pri prvovrstni avstrijski zavarovalni družbi (270) proti požaru in za življenje najdejo 16-12

posredovalci

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoči se postranski postranski posej, kot glavni zastopniki in stalni **potovalci** pa dobro trajno službo. Ponudbe pod 15305 Gradec' poste restante.

Stanje hranilnih vlog
22 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignene obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maleletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne listine.

Rezervni zaklad nad 760.000 kron.

(42) 12-7

Sreb vsake gospodnje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega prozvajanja okusna, zdravju v prospeh in poceni, ima torej neprecenljivo prednost za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvršne zavojce z varstveno znamko župnika Kneipp.

Išče se kot

učenec

za trgovino z železnino

deček poštenih starišev, s primerno šolsko iz-2-1 obrazbo. Ponudba naj se pošiljajo (386) trgovini z železnino Merkur v Celju.

F. Sevčik

puškar v Ljubljani Židovske ulice št. 7

priloga sveto veliko kalopro zasnovanih strogo preskušanih pušk samokresov ter sploh vsaklovskih potrebnih po najnižjih cenah. ... (tekst zahteva naročnika in pošilja pošte)

(394) 10-1

ANTON KOLENC, Celje

Nar. dom in v lastni hiši Graška cesta 22.

Trgovina špacerijskega blaga ter dež. pridelkov (120) na debelo in drobno. 46-24

Naznanjam vlijudno, da sem otvoril v lastni hiši Graška cesta št. 22 popolnoma novo urejeno TRGOVINO s špacerijskim blagom in deželnimi pridelki. Trgovina v Narodnem domu pa ostane kakor do sedaj. Potrudil se bodem dobiti pošteno pastrež z vedno svežim in dobrim blagom, ter prosim slavno občinstvo za mnogobrojni obisk. Kapčija in prodaja vsakovrstnih deželnih pridelkov, sadja, svežega in suhega kakor: jabolk, kutin, rušev, žrešenj, žepelj, matelice, breskev, drena, orehjar, kostanja, pravega in divjega. Kupujem tudi vsakovrstno žito kakor: pšenice, oves, rž, koruzjo laneno seme, krompir, fižol, bob, grah, predivo, bučna zrna, koruzno slamo od storžev, nadajlje, maline, jagode, suhe gobe, malinsko šlupo, mravljinčna jajca, zelod, vosek, maslo, smrekovo, borovo, macesnovo seme, macesnovo gobo, bezgovo gobo, vsakovrstne cvetke in koranicice raznih zelišč kakor: tisoč rož, arniko, bezgovo cvetje, lipovo cvetje, sploh vse cvetke in koranicice lepo posušene. Jemljem tudi lepo kuretino: piščance, race, gosi, kapune, purane itd. Kože od vsakovrstne divjačine in domače živine.

ZAVITKE

PRIPOROČA ZVEZNA TISKARNA

Linec o/D.

Ces. kralj. privil. tov. za kav. sur. 16. grus. 1880. št. 13120.

Cenjenim gospodinjam priporočamo najtopleje **pravi : Franckov: primatek k kavi** kot najboljši kavni surogat, izdelovan iz tozemskih surovin v domači tovarni **Henr. Francka sinov** v Zagrebu.

Varstvena znamka.

D. X 7871 Ms. 061. J. W. L.

Iščeta se 2 učenca

u trgovino, eden za špecerijsko in eden za
ušano trgovino. Prednost imajo tudi, kateri
obiskovali meščansko šolo v Celju ali
iskem. — Ponudbe je pošiljati na naslov:

Zdravko Kranjc
škofja Loka, (Kranjsko).

Trgovski učenec

približno 14 let star, poštene rodovine, zmožen
slovenskega in nemškega jezik sprejme se takoj
v trgovini mešanega blaga **FRANCETA**
ZADNEK v Senožečah (Kranjsko).

(388) 3-3

KRIVI PREROKI

so bili oni, ki so iz početka mojega pod-
jetja deloma iz zavisti, deloma tudi iz
narodne zagrizenosti zatrjevali, da v Celju
za narodnega mesarja ni obstanka. Da se ta proročani polom ni
uresničil, se ob koncu leta svoje samostojnosti radosten zahvaljujem vsem
cenj. rodoljubom, ki so z agitacijo ter s posetom pripomogli do obstoja
in procvita mojega podjetja, ter se priporočam tudi v nadaljno podporo.
Obenem naznanjam, da v ljub do sedaj še nedoseženi draginji živali

OSTANE CENA MESU NESPREMENJENA

ter da plačam za vsako boljše goved zaklane teže à kg od 70 kr. naprej.

(354)

Z odličnim spoštovanjem

JOSIP STELCER mesar.

Vizitnice priporoča Zvezna tiskarna.

Potnikom v Ameriko v predarek!!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov
ZWILCHENBART
BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejema potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah: —
vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto.
— Za večjo gotovost, da se potniki vkreajo, spremlja jih eden uradnikov
do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih.
Kdor hoče potovati, naj se pisмено obrne zanesljivo na nas in sprejel
bode brezplačno najboljša pojasnila. (33) 52-29

Najprimernejša darila za godove, birmo itd. so

Singerjevi šivalni stroji

za domačo
porabo in
obrtne svrhe
vsake vrste.

×
Velika
trpežnost in
vzorna
konstrukcija
usposobljajo

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
moderne in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih
svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica št. 8. (20) 52-28

POZOR! POZOR!

JOS. LAMPRET, ŠOŠTANJ

mizarska delavnica s stroji

priporoča svoje veliko zalogo popolnoma izgotovljenih **OKEN**, v velikosti do 1'50, 1'60, 1'70, 1'80, 1'90 in 2 m po konkurenčnih cenah. **VRATA** istotako izgotovljena v velikosti od 2, 2'20, 2'30 2'40 m. V zalogi je zgotovljeno pohištvo.

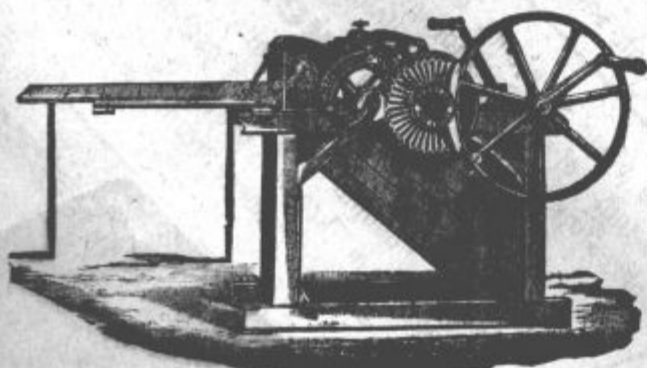
Zagotavlja solidno in točno postrežbo. Načrte za okna in vrata pošilja na ogled.

Zoper ogenj in vlom varne blagajne in šivalne stroje kupite pri meni najceneje.

Zanesljivo najboljše poljedelske stroje

kakor mlatilnice na roko in gepelj, čistilnice (pajkle), slamoreznice,
mline za sadje in grozdje, vinske in sadne stiskalnice priporoča v bogatej izbi

trgovina z železnino „Merkur“ **P. MAJDIČ, Celje**

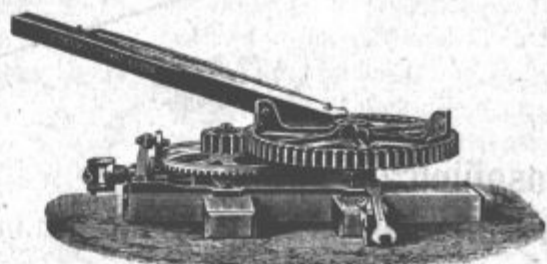
ter pošilja na željo
cenike zastonj.

× Vlačne grablje

najvspešnejše poljedelsko orodje, s ka-
terimi ena oseba lahko toliko naredi,
kakor z navadnimi 6 ljudi.

Posebno opozarjamo na omare za
led, stroje za izdelovanje
sladoleda in surovega masla,
ter razno kuhinjsko opravo.

Lepa izbira kuhinjske posode iz
čistega nikla zdravniško
priporočena.

(258) 12

Traverze, cement, železo za vezi, cevi iz kamenščine, strešna lepenka, sesalke in vodovodne naprave

komatne plakte so v zalogi.

(375)

Nepremočljive vozne in

Južnoštajerska hranilnica v Celju

načnanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

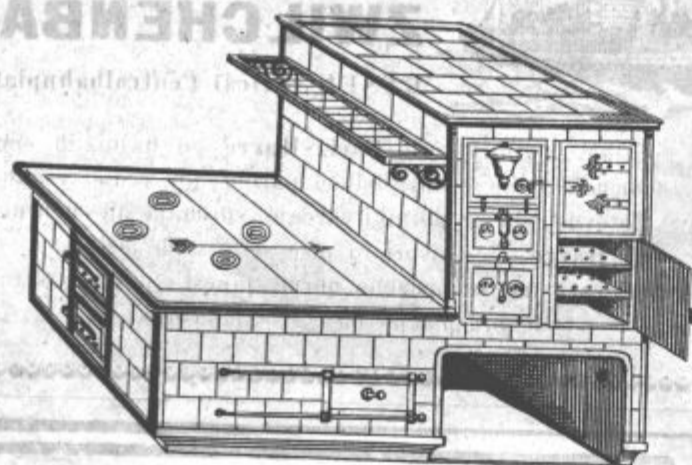
štiri in tričetrt odstotke

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
 Gornjihrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vranksko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

(43) 50-27

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot dosedaj **4%**.

RAZLIČNE TEHTNICE.

Izdelujem nove ter popravljam
 tudi stare, bodisi decimalko,
 premošne ali sploh vsake vrste
 tehtnic.

ŠTEDILNA OGNJIŠČA,

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor
 tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za
 ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor
 tudi zidarska dela z jamstvom dobrega

VSAKOVRSNE VODOVODE,

bodisi iz studencev, vod-
 njakov ali hidravličnimi
 vidri, odkoder se voda lahko
 poljubno napelje bodisi v

PREVZAMEM POPOLNO NAPRAVO KOPALIŠČ,

najsibodo gorka, mrzla ali parna kopališča,
 bodisi za zasebnike, zavode, občine itd. —
 Izvršujem vsa konstrukcijska dela, kakor

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

VSAKOVRSNE ZELEZNE OGRAJE

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in
 zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in**
skladišča ali pokopališča. — **Popolnoma železna**
okna, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve, **napeljavo strelovodov** itd.

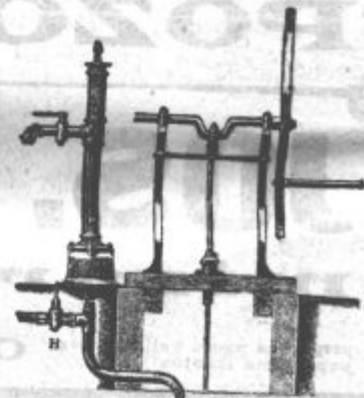
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela
po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(19) 52-29

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključalničar
 CELJE, Poljska ulica št. 14.

Posojilnica v Celju uraduje vsak dan
 dop. od 9. do 12. ure, izvzemši
 nedelje in praznike.

Posojilnica v Celju

v lastni hiši
 „Narodni dom“

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta
 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena,
 šteje sedaj nad **4100** zadrugnikov,
 kateri imajo vsega nad **88.000** kron
 vplačanih deležev ter ima sedaj nad
 6 1/2 milijona kron hranilnih vlog in nad
330.000 K
 rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega,
 če tudi ni član zadruge ter jih
 obrestuje po 4 1/2%; posojilnica plačuje
rentni davek
 sama, ne da bi ga odtegnila vloga-
 teljem. Posojila daje na osobni ali
 hipotekarni kredit proti 5% in

Posojilnica v Celju
 uraduje vsak dan dopoldne od
 9. do 12. ure, izvzemši nedelje in praznike.